

2. reviderede udgave af sundhedspolitik for Gribskov Kommune

Sundhedspolitikken udgør rammen for Gribskov Kommunes arbejde med sundhed. Målgruppen er alle borgere i Gribskov Kommune, uanset alder, køn og etnisk baggrund.

Sundhed defineres jf. WHO som "en tilstand af fysisk, psykisk og social velvære og ikke kun fravær af sygdom"

Der vil løbende skulle udarbejdes delpolitikker, strategier og konkrete handlingsplaner for det videre sundhedsarbejde i Gribskov Kommune.

Vision:

Visionen for sundhedsarbejdet i Gribskov Kommune er et sundt liv med flest muligt gode leveår for alle borgere. Det betyder, at der i Gribskov Kommune ikke alene skal være fokus på at forlænge liv - forebygge for tidlig død, men også at de ekstra leveår skal være med så lidt sygdom og så meget livskvalitet som muligt.

Politiske målsætninger for Gribskov Kommune:

- Borgernes lige mulighed for at vælge at leve et sundt liv skal styrkes og understøttes
- Der skal være fokus på sundhedsfremme og forebyggelse som integreret, tværgående hensyn i kommunens opgavevaretagelse
- Sundhedsindsatsen baseres på **fagligt** anerkendte kvalitetskrav og -styring med fokus på en effektiv ressourceudnyttelse
- Der skal være fokus på sammenhængende, koordinerede forløb for kommunens borgere via samarbejde mellem sygehusvæsenet, praktiserende læger og kommunen
- Borgernes evne til egenomsorg og ansvar for håndtering af sundhed og sygdom skal fremmes
- Lokale ressourcer og netværk i sundhedsarbejdet skal understøttes, fremmes og anvendes
- Gribskov Kommune skal være en sund arbejdsplads

Disse overordnede prioriteringer fremmes inden for rammerne af tre grundlæggende principper:

- Evidensbaseret tilgang til sundhedsarbejdet. Herved sikres, at der er viden og dokumentation for at anvendte metoder og indsatser har effekt (Evidens betyder, at der foreligger videnskabelig dokumentation)
- Forsøg tilrettelægges således, at der kan gennemføres evaluering, der lever op til forskningsmæssige krav (Herved opbygges evidens for effekten af igangsatte forsøg)
- LEON-princippet (laveste effektive **omkostnings**-niveau) bruges som retningslinie for alle indsatser. Herved sikres bl.a., at der ikke opbygges parallelle aktiviteter til regionalt eller privat baserede aktiviteter

Konkretisering af visionen

Gribskov Kommunes sundhedspolitik konkretiseres gennem en række strategier og handleplaner. Udgangspunktet er "borgeren i centrum", samarbejde samt fokuserede og prioriterede indsatser.

1. Sundhedsfremme med udgangspunkt i borgerens egne ressourcer

I Gribskov Kommune er udgangspunktet og tilgangen til sundhedsarbejdet funderet i begrebet sundhedsfremme. Med en sundhedsfremmende tilgang rettes fokus på mobilisering af ressourcer, handlekompetencer og mestringsstrategier hos individet eller grupper af mennesker. Sundhedsfremme er af Sundhedsstyrelsens defineret som: "en sundhedsrelateret aktivitet, der søger at fremme den enkeltes sundhed og folkesundheden ved at skabe rammer og muligheder for at mobilisere patienters og andre borgers ressourcer og handlekompetence."

Det betyder, **at borgeren skal have netop det ansvar for sin egen situation, som den pågældende kan håndtere og at kommunens medarbejdere og repræsentanter for kommunen skal se dette som deres fornemste opgave.** Borgeren er i centrum, og er således den centrale aktør i formulering af problemet, løsningen og håndteringen af egen livssituation. Kommunens opgave er at vejlede, understøtte og/eller hjælpe med borgerens håndtering af eget liv, med respekt for borgerens evner og muligheder.

Den sundhedsfremmende tilgang betinger, at kommunen i sin politik og i sin handlemåde hele tiden understøtter og bidrager til at udvikle og fremme borgernes potentialer. Derfor skal arbejdet i kommunen tilrettelægges på en måde der bidrager til at bringe borgerens, netværkets og kommunens ressourcer i spil for at nå den bedst mulige løsning for den enkelte.

2. Borgeren i centrum

Kommunalreformens udgangspunkt er Borgeren i Centrum. Det skal afspejle sig i Gribskov Kommunes opgaveløsning og metodevalg. Det indebærer bl.a.:

- at der er fokus på borgerens ansvar og indflydelse
- at der hele tiden tages stilling til, hvortil kommunens ansvar går og hvorfra borgerens går. **Det betyder at kommunen hele tiden påtager sig det professionelle ansvar, således at det i mødet med den enkelte borger professionelt vurderes, om borgeren er i stand til at varetage ansvar for egen sundhed, og dermed i hvor høj grad der er behov for at kommunen understøtter, vejleder og hjælper den enkelte.**
- at der efter behov ydes støtte til overgange samt til at livsfaser og overgange bruges som anledning til at understøtte forandringsprocesser som kan bidrage til sundhedsfremme
- at der er fokus på borgerens egen beskrivelse af situationen og evt. støtte til borgerens egen handleplan
- at der sikres tværfaglighed i opgaveløsningen og bidrages til at sikre sammenhængende og velkoordinerede forløb og én indgang for borgeren.

Det betyder også, at grænsen mellem kommunens ansvar og borgerens ansvar skal klarlægges. Fastlæggelsen af ansvaret må afhænge dels af lovgivningsmæssige krav, dels af faktorer betinget af det konkrete sagsområde og endvidere af det **politiske fastsatte serviceniveau.**

3. Fokuserede indsatser

Den konkrete udmøntning af sundhedsarbejdet vil bl.a. basere sig på viden fra den sundhedsprofil, som er under udarbejdelse. Via sundhedsprofilen og andre værktøjer vil sundhedsarbejdet kunne prioriteres og fokuseres. Det er dog muligt allerede nu at identificere og præcisere udgangspunkter for det videre arbejde med at fremme sundheden for borgere i Gribskov Kommune.

Det er en kendsgerning, at livsstilssygdomme vejer tungt i sundhedsbilledet og at den nationale udfordring med en voksende **gruppe af mennesker med kroniske sygdomme** må have den rette opmærksomhed, både i forhold til sundhedsfremme og forebyggelse.

Gribskov Kommune har derfor valgt bl.a. at starte sundhedsarbejdet med fokus på KRAM (kost, rygning, alkohol/rusmidler og motion) baseret på anbefalinger fra Det Nationale Råd for Folkesundhed. Forkert kost, rygning, for meget alkohol og for lidt motion er nogen af årsagerne til udviklingen af kroniske livsstilssygdomme.

Det er et delmål at udarbejde en KRAM-politik for kommunen, som bl.a. stiller krav til alle kommunens arbejdspladser (inkl. skoler mv.) om at have og implementere en KRAM-politik.

4. Samspil og effekt

Samspil med civilsamfundet

Gribskov Kommune ønsker et aktivt samspil med civilsamfundet, dvs. borgerne, familien, netværket og de frivillige foreninger. Det skal være et samspil der tager højde for, hvad kommunens rolle og ansvar er, og hvad civilsamfundets rolle og ansvar er. Kommunen vil arbejde på at inddrage viden og ressourcer fra det frivillige område med respekt for at det er frivilligt - med de styrker og begrænsninger der ligger i det.

Inddragelse er valgt som en arbejdsform Gribskov Kommune vil derfor sammen med civilsamfundet søge at finde de mekanismer der giver det bedst mulige samspil - **herunder udvikle organisatoriske rammer for samspillet.**

Samspil med andre aktører

Gribskov Kommune erkender at sundhedsopgaverne løses i et samspil mellem kommune, praktiserende læger og region - samt en række andre private sundhedsprofessionelle og andre kommuner. Gribskov Kommune vil være åben og initiativtagende for at udvikle yderligere samspil med andre aktører set i forhold til den opgave der skal løses.

De praktiserende læger og Gribskov Kommune har dannet et Samarbejdsudvalg. Samarbejdsudvalget vil følge sundhedsarbejdet, og udvalget indgår i udformning af forbedringstiltag på området.

Sundhedsaftalen mellem Region Hovedstaden og Gribskov Kommune fastlægger rammer for samarbejde og indsatser mellem region og kommune. Gribskov Kommune ser samarbejdet som afgørende og centralt, for at der kan leveres indsats med kvalitet til borgerne.

Udgangspunktet er ikke hvem der varetager en opgave, men at den varetages mest effektivt og med den bedste kvalitet. Det er samtidig et udgangspunkt, at kontakten med andre aktører skal være lærerig for begge parter.

Gribskov Kommune vil have det som en værdi at tilstræbe åbenhed over for eksperimenter og nydannelser.

Evidensbaseret tilgang

Gribskov Kommunes indsats og ydelser vil i størst muligt omfang være funderet på evidens. Det vil sige at mest muligt af kommunens arbejde skal være faktabaseret og anvende dokumenteret viden om effekt af indsats. Det skal være en værdi hele tiden at søge ny viden og at inddrage ny viden i sundhedsarbejdet, som kvalificerer kommunens ydelser og handlinger. **Nye initiativer skal tilrettelægges således at det nøje overvejes, hvordan effekten bedst måles og/eller vurderes før, under og efter indsatsen.**

Effektivitet

På social- og sundhedsområdet er der, som på andre områder, behov for at sikre en effektiv opgaveløsning. Det betyder at Gribskov kommune vil sikre mest mulig sundhed for pengene. Tværfaglighed og koordinerende indsats skal være i fokus, når sundhedsarbejdet tilrettelægges. Her kan bl.a. LEON-princippet (lavest effektive omkostningsniveau) være et arbejdsredskab.

5. Inddragelse i politikudformningen:

Det er en grundholdning at civilsamfundet og andre aktører skal inddrages i sundhedsarbejdet. Derfor skal der tilrettelægges en proces hvor relevante interessenter kan bidrage med input i forhold til ideer til sundhedsindsatser og den konkrete opgaveløsning. Der kan være flere mulige metoder til dette, fx fokusgrupper, høringer, stormøder eller lignende. For at sikre ansvarlig involvering bør der skelnes mellem den brede borgerinddragelse og den mere specifikke inddragelse af andre aktører så som patientorganisationer, frivillige foreninger, andre aktører i sundhedsvæsenet m.fl.

Der udarbejdes en konkret plan for inddragelse i formuleringen af politikken.

6. Sundhedspolitikken sat i værk

Handlingsplaner og indsatser

Politikken skal omsættes i det daglige arbejde. Der skal derfor udfærdiges handleplaner for en række udvalgte fokusområder, hvor KRAM er et af de overordnede. **De handleplaner, der omsættes til konkrete initiativer, skal udspringe af en større sammenhæng, hvor det tydeligt fremgår, hvilke specifikke målgrupper indsatserne rettes imod. Koblingen til den større sammenhæng skal samtidig sikre, at det er tydeligt, hvorfor de enkelte udvalgte indsatser er prioriteret frem for andre, og dermed hvilke grupper der fokuseres på nu og senere.**

Handlingsplanerne udfærdiges på en måde der sikrer, at nye og eksisterende opgaver samtænkes. De indsatser, som udspringer af handlingsplanerne, skal dokumenteres, så det bliver muligt at følge op og måle effekt. Handlingsplanerne skal være rullende, målbare planer, der dækker den tidsperiode, som passer til indsatsen.

Kompetenceudvikling af kommunens medarbejdere.

Sundhedsindsatsernes forskellige aspekter - planlægning, implementering og evaluering - udføres af forskellige kommunale medarbejdere. I tæt sammenhæng med de enkelte indsatser vurderes de særlige kompetencekrav, der stilles til de involverede kommunale medarbejdere. Der udarbejdes en oversigt over medarbejdere (grupper), der evt. har specifikke behov for kompetenceudvikling, herunder hvordan kompetenceudvikling bedst og

billigst kan gennemføres.